

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“, a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általános katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhhoz, 1895. márc. 6-án.

Előfizetési árak:
Egészévre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség: Jókai-utca 10.
Kiadóhivatal: Szammer Imre könyvnyomdája.

A szövetkezetek legujabb oldala.

Nem tehetünk egyelőre róla, ha keresztény szövetkezeteknek annyi új oldala van, mely még eléggé ki nem domborult az alakulás folyamatában, mint a ki nem esztergált golyónak, hol minden egyes bárdütés csak új sarkot, új lapot vág. Megértettük és sokszorosan megbeszéltük az egyes szövetkezetek erkölcsi hasznát, mely népünket a saját sorsa iránt eddig mutatott gyámoltalanságból öntudatra, s oly keresztény önszeretetre fogja megtanítani, mely helyes lesz a nélkül, hogy a telebaráti szeretet isteni törvényének rovására esnék. Szélesíteni fog látóköre a kereskedelmi és ipari haladás megismerésében, tudatára ébred önerejének, mely szétforgácsolva, eddig az üres szédelés áldozata volt. Anyagiakban a legrövidebb pillantásra szemünkbe ötlött a szövetkezetekben rejlt erő. Nyomában több józanság, takarékoság, guzdálkodási helyes érzék, s ezek által vagyoni gyarapodás és társadalmi súly fog bekövetkezni magyar népünk életében, a mi mindenesetre a legbiztosabb megőzője a „nemzetközi“ anyagi és erkölcsi nihilizmusnak, annak a gyökérnek, melyen a dolgozatlanság a lázongó gyűlölettel, az Istentagadás a kétségbeeséssel közös száron fejlődik ki.

Második alapvető lépés volt a vidéki szövetkezetek országos összekapcsolása a központ által. Fej nélkül nem lehetne

rendes egyirányú haladás. Látjuk már ezen lépés üdvös eredményét is. Szövetkezeink nagyobb számban és — a mi fontosabb — biztosabb alapon keletkeznek, s kezdő helyzetükben oly gyámolított tudnak maguk felett, honnét bátorságot merítenek az ismeretlen téren való mozgásra. Mi volna még az a teendő, a melyet elfelejtünk, sőt halasztanunk se szabad? Talán még sok van ilyen, de szerintünk a harmadik alapvető lépés az lenne, ha az egyenként megfundált, központilag összekötött szövetkezetek, helyes módon egymás között közvetlenül is megialdának az érintkezés módját s megértsék annak roppant előnyeit. Ezer az ok mi ezt indokoltá teszi, de csak egyet-kettőt vetünk a felszínre, mutatóban. Minden községnek, hol szövetkezet működik, meg vannak a maga specialitásai úgy terményekben, mint ipari dolgokban. Azoknak egy oldalról eladása, más oldalról jutányos beszerzése csak úgy történhetnék szövetkezeink szellemében, hogyha ezen áruk hollétéről értesülést szerezhet. Szövetkezeti organumunk a „Társulati értesítő“, vagy annak alkalmas melléklete halomszámra hozhatná az ilyenü hirdetéseket, ajánlatokat és megkereséseket minek eredménye ránk nem is sejtett méretű lenne, a lap pedig, mely most a jólkü kiadók és szerkesztők áldozatának gyümölcse, nem élne kegyelemkenyéren. Jól tudjuk, hogy a lapok egyik életforrása a sok hirdetés.

Például: nekünk égető, de nagyon

égető szükségünk volna épületfa anyagra, még inkább szőlőkarókra, melyeknek ára a nagy keresletben ugy szólván megfizethetetlen. Keressük, kutatjuk a rendelkezésünkre álló magánutakon azt a ker. szolid forrást, hol szükségleteinket beszerezhetnénk, és nem találjuk. Pedig mi azt hisszük van ilyen s ott örülnének ha a náluk majdnem értéktelen termények jó árban volnának eladhatók. Vagy tegyük fel, hogy most nincs ilyen forrás. A kereslet megteremténé rövid idő alatt. Megfordultam a felvidéken vagy Erdély erdős helyein. Nagy uraik őszerdi siralmasan potom áron kerülnek a „nagy vállalkozók“ körmei közé s irgalmatlanul szeli darabokra azt a gőztüresz. A jaucsi-bankóval fizetett szegény székely nem is sejtí, hogy az a fa, melyet ő majdnem, mint ingyenbe eső dolgot dönt ki az anyaföldből. aranyvá változik, mire az utolsó vevő, a mi falusi vagy városi népünk kocsiérékben egy-két szálontként laza koczog vele. Azt hisszük, a fogyasztási szövetkezetek, melyek fa-dús helyen működnek, részvényeseiket és nem tagjaikat is több kenyérhez juttathatná. ha a fa-szük vidékek szükségleteinek méltányos kielégítésére módot keresnének.

A szédelő kereskedés óriásit rontott már népünkön a divat által is. Értjük alatta azt, hogy tarka-barka, de teljesen értéktelen dolgait belopta népünk lelkébe-testébe. A mi iparunk ezen ága, mondjuk

*Aztán itt van mindig,
Este, délbe, reggel:
— Ugyan ne takard el
A kis tenyeredd!*

Füzy Antal.

Ábrándok világa.

I.

Már nem kis leány Lili, de még nem nagy. A ruhája, az még nincsen olyan hosszú, mint egy naivájé, a mikor bubánatos kislányokat játszik, ellenben, hogy nem rövidebb a Ligei Juliskáénál, arra meg lehet esküdni. Lili iskolába sem jár már. Azonban különböző mádamokhoz kell járnia. Az egyik a József-városban a harmadik emeleten délelőtti tizenegy órától tizenkét óráig zongorázni tanítja. A másik a Teréz-városban udvari szobában az angolra oktatja. Mert Lilinek aranszöke haja van s az aranszöke hajú kis leányoknak illik angolul tanulni délután négy órától öt óráig. Mondjam még a varrási órákat a belvárosban s a főzési lezckéket a nagynéninél? Szóval

Lilinek van elég dolga s járni valója gyalog, villanyoson s lóvonaton. Aranyhaja átvillan mindennap fél Budapesten és a gyermek nélkül való házaspárok irigykedve nézik:

— Milyen helyes, édes kis leány, bizonyosan Lilinek hívják!

Ugy van! Ót Lilinek hívják s kicsit megfordul a dicséretre és mosolyog. De azután tovább megy a maga rendes útján, most épen, délelőtti háromnegyed tizenegy órákor, a nagy köruton lefelé a zongorára. Az arca kipirosodik, forró fiatal szeme maga az ábránd.

Látta-e valaki, hogy Lili két nap óta, mindig ebben az időben, tíz lépésnyire a zongora-tanáró házatól, szemben találkozik egy óriási fiatalemberrel, a ki olyan nagy, mogorva, tüskés, mint a cirikuszbán a rengeteg vasrudakat emelő talánok szoktak lenni? Csak épen hogy a ruhája csinos és a kabátján egy szál virág van. Különböző szóról-szóra a talán lenne. Amde Lili őt gyönyörűnek látja, hősnék, nemesnek, ideálnak.

Másodszor már rátekinteni nem mer. Ugy érzi, hogy meg kellene állania, ha a szemét ráemelné, bele kellene fogózkodnia a karjába

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCZÁJA.

Asztronómia.

*Azt kérdezéd árágám,
Melyik a csillagod?
De kevés a gondod,
Hogy azt találjatod!*

*Hát aztán egészen
Bizonyos vagy benne,
Hogy a tied éppen
Azok között lenne?*

*Hogy még azt se tudod?
Csak asszony vagy, látod!
Ugyan gyöngye labon
Áll a tudományod!*

*Lásd én többet tudok.
Énnekem van kettő,
Remekbe gyújtotta
Az a nagy Teremtő.*

Rendkívüli olcsó árakért szeresheti be a t. közönség **STEININGER SÁNDOR** divat-, vászon- és fehérnemű üzletében, a legdivatosabb tavaszi és nyári szöveteket és mosó kelmeiket, általánosán elismert jó hírnevű gyárosok készítette vásznak, schiffonok és fehérneműeket, szőnyegeket, csipke és szövetfüggönyöket, stb. efféle czikket „Deléni gyönyörű mintákban 38 kr-ért méterenként“ kapható **Steininger Sándor Székesfejérvár, Nádor-utca 2. szám** teljes-köz sarkán levő üzletében.

186. —59.

például a szövőipar, legalább mint házi ipar nem „haladott” még annyira, hogy hamisításokra és szédelgésekre volna esze.

S hogy ne is legyen s hogy népünk megszeresse a magyar ipar házias, egyszerű, de tartósságra kitűnő készítményeit, fogyasztási szövetkezeteink, ha összeköttetésbe léphetnek s produktumaikat egymás közt hirdetések és minták által megismertetik, saját érdekeik és mások javának lesznek előmozdítóivá, s a mellett hazafias dolgot cselekszenek a belső és katechichén „magyar” ipar támogatásával. Nem is említem azt a beláthatatlan erkölcsi szorgálatot, melyet népünknek tesznek a léha divat és hiúság kiirtásával, mikhez a szegény magyar népnek se pénze nincs, se erkölcsi nem arra való, hogy valaki azok írtásában szerezzon magának tőkét.

Honnét szerzünk mi termény magvakat, itt termő fűszereket, sokszor nagyon is közönséges terményeket? Nagy raktárakból, melyek onnét szedték össze féltárgy — s adják méregdrágán, — hol mi a természetnek és nekünk is jó árban beszerezhetnénk. Gyógynövény szükségleteinket külföldön termelik, vagy gyűjtik. Igaz, hogy a drágák csak nagyban szoktak vétel alá kerülni, de ha szövetkezeteink vezetői, kik amugy is egyetlen jóindulatú vezetői a népnek ma, kioktatnák a falu szegényeit, sőt gazdáit is azok kezelési módjára, a szép és dús hazai földének minden esetre teremne annyi gyógyfüve és magva, hogy az a szövetkezetek fiókjaiba összegyűjtve kibírná a versenyt az e tekintetben szegényebb, csak sokkal élelmesebb külfölddel.

Szóljunk-e a gabona eladásról mely népünk életének az élete? Micsém képes itt nagyobb javulást előidézni, mint a kapcsolatban levő szövetkezetek. De ennek keresztülvitele tervünk szerint is oly nagy apparátussal jár, — óriási nagy lévén a

és visszamenni más úton vele a világ végéig s akkor, Istenem, mi lenne a zongorórából?

— Ah, — így sóhaj Lili, — nehéz, nagyon nehéz ez a gyötrelm, melyet a boldog emberek életnek neveznek.

Semmi kedve nincs a zongorához. Ugy szólván fél is tőle. A mádám eleje rakja a tankönyveket, de Lili még az ablak mellett áll. Onnan a körütra lehet látni. Az emberek lent nagyon kicsinyek, a villanyos-vasut is olyan apró, mintha csupán gyermekjáték volna s valamely bolt kirakatában sétálgatna. A csilingelése hasonlóképen játéknak tetszik. Mindez Lilit nem érdekli. Ő azt a fiatalembert szeretné meglátni, mert most bátrabb; kinyitná az ablakot s lekiáltana, vagy legalább ezt a kendőt, melyet izzó arcára borít, ledobná; ennek szögletébe oda van varrva liliumvirág fölé az ő neve: „Lili.”

A mádám megunt várni, odament hát hozzá és megsimogatta szép szöke fejét.

— Nos, Lilike, miről gondolkozunk?

Olyan részvételtjes, meleg hangja van a mádámnak, hogy Lili egyszerre sirva fakad, de könnyesen, de zokogva, a mádám nyakába borul.

— Meghalok, drága, aranyos mádám, én meghalok!

A mádám nem nevet a dolgon; ő már ismeri a kislányokat. Az ilyet komolyan kell venni és kikérdeznit betűről-betűre a tizenöt éves szív bánatát és meggyógyítani.

A téli nap a körüt felől gyöngye, sárgás aranykévéket dobott erre felé, a Lilike fejét borítván be ragyogó koronával.

— Nem baj, Lilike, — így szól a mádám,

tárgy — hogy külön megbeszélést és külön jóakaratot kíván. Azért csak : egemlitjük most, mint állításunk érvét, s teendőink sokaságához és sürgősségéhez mért erős tevékenység szükségének bizonyították.

A fentiekből is csak azt akarjuk megértetni, hogy nem mondunk valótlanságot, mikor a szövetkezeti ügyek előrevitelében harmadik lépésnek a közös organum által elősegített közvetlen üzleti érintkezést is kívánjuk. Az ősszel egybeülő központi gyűlés tárgysorozatából ennek kimaradni nem szabad, s akik arra hivatva vannak, vagy lesznek, hasznos és hálás munkát végeznek, ha e lépés megtevéésének módzatait előre legalább in idea megalkotják magukban, s eszméikkel a kivitt helyessé tenni sietnek.

Királynék emlékezete.

Nagyon szerettük, nagyon megsirattuk és még mindig elszorul a szivünk, ha az ő szörnyű halálára gondolunk. Megdicsőülésének évfordulóját imponáns módon készülnek megünnepegni mindenütt a gyászoló hazában. E végből Vaszary Kolos bíró hercegprimás a minap a következő pásztorlevelet küldte szét egyházmegyéje papságának :

„Élénk és fájdalmas emlékében él még mindenkinek az a borzalmas esemény, mely a múlt szeptember hó 10-én nemcsak hazánkat, de az egész művelt világot mélyen megrendítette, vigasztalhatatlan bánatba döntötte.

Nincs széles e hazában senki, aki szomorú szívvvel, zuzott kebelrel ne érezné azon évforduló közelését, a melyen minden igaz magyar kebel nemzetének nagy gyásza fölött kesereg. Azok a kínzó sebek, a melyeket feledhetlen Erzsébet királynék vezetés elhunyt alattvalói hű sziveinken ejtett, nem fognak behegedni soha. Sajogni fognak azok, míg él nemzet e hazán.

Különösen égetnek azonban, metsző fájdalomak éléseben nyílják át egész valónkát azon a szomorú napon, melyet a Gondviselés

— egy kicsi bánat miatt nem szabad meghalni. Szerelmes maga, édes lányom, ugy-e?

— I-i-i—gen, szepegett Lili.

És azt hitte, hogy most az egész világ összedől, miután az ő titkát egyszerre, egy perc alatt, a nélkül, hogy valami nagyon faggatták volna elárulá.

Azonban nem. A mádám jólelkűen nevelt és összeeskölta Lilit. A zongorához ült aztán és maga játszott Lilinek egy vidám keringőt, a mit a mádám csak igen jókedvében szokott tenni. Lili mindenestre inkább szomorú szerett volna, cigányzenét, talán a „Rám se né-e” nótát, vagy a „Sirassatok, ha meghalok” kesergőt. De hát a mádámmal nem lehet csak ugy egy-kettőre rendelkezni s igen illendő hálásan fogadni az ő kedvességét.

Lili eképen eljött az ablaktól és a zongora mellé ült. Mig később az etűdökkel bajlódott, el is felejtette ő a nagy bánatát. Hanem vége lévén az órának, az utozára érve újra eszébe jutott. A körüt levegője foglalta magába ábrándjait s a mint őt ez megérinté, ismét boldogtalannak érezte magát.

II.

Édes szemei merengve nézték a hervadó napot; szegény kis szive reszketett.

Vajjon, — így gondolkozott, — őt hogy hívják? Arthurnak hívják biztosan, vagy Lászlónak. Igen, Lászlónak, másképen nem is hívhatják.

Egy perc múlva már egész határozottan hitte, hogy Lászlónak hívják. Másképen nem is nevezhetik. Daliás alakja, a bajúsa, komoly arca és a szeme mind bizonykodnak a neve mellett: László, igen, László.

véres betűkkel engedett följegyezni nemzetünk évkönyveinek lapjaira.

Könyveink árja, a melylyel gyöttrő fájdalomkat elborítottuk, megújul azon a bánatos napon, a melyen millió és millió szívet sebez meg; ismét azon átkos tör sűrűsége, a mely nem borzadtólantani nemzetünk jóságos anyjának, védő magyának féltékeny szeretettel övezett életét.

Az átláz merénylet első pillanataiban csak keseregni tudunk azon mondatlan veszteség felett, amelyet a legelvetemedettebb gonoszság hazánk népeinek okozott, de ma egész nagyságában érezzük át azt a mérhetlen csapást, amelyet a jóságos királyné örök távozásával szenvedünk. Szomorú lón életünk, mint a borús ég, amelynek sűrű fellegein nem szűrődhetnek át a nap fénylő sugarai.

Sivár, mint a kiégett mező, a melyet nem táplálnak a harmat üdítő cseppjei. Vigasztalan, mint az az árva, ki csak egy sirhalom felett tárhatja ki szive emésztő keserveit.

Nemcsak azt a nagyszívű királynét siratjuk, a ki a nemzetünket hő szeretettel karolta át és meleg részvétellel osztotta meg örömét és bánatát, hanem azt az angyalit lelkelt is, a ki jótékonyága által a szenvedések sebeit behugeszteti, fájdalmait enyhíteni, a keblek szomorúságát vigasztalni sietett.

Politikai és társadalmi életünket érdeklődéssel kísérte, és nagylelkűségében mindig a nemzet javának előmozdításra törekedett. Visszhangot keltett nemes szívében hazánk minden óhaja; lelkes gyámolóra számíthatott fölket személyében nemzetünk minden igyekezete; pártfogásra talált áldott keblében népünk minden panaszra.

Ma már nincs többé a szív, a melynek minden dobánása nemzetünknek volt áldozva. Hideg az a kebel, melynek forró szeretete és részvete milliókat boldogított. Életlenek az kezek, a melyek kifogyhatlan jótékonyága bőségesen árasztotta szét áldásait hazánkra.

Nyugvóra szállt a nemes lélek, mint a leáldozó nap de dicső emléke állandóan él sziveinkben és kíséri fog mindenden nemzedéket, mint bolygókat az a szelíd hold, a mely örökös társává szegődött.

Nagy nemzeti hagyomány gyanánt fog századokról századokra származni drága neve, a melyet gyöngéd kegyellett hangoztat ma Árpád honának minden gyermeke. Hő sze-

Ennyit tud tehát. De aztán? Istenem, vajjon nem éves ember-e már? Hisz még fiatal. Huszonhat évesnél nem több, hogy volna már neje? Am lehet hallani fiatalemberekről, kik nem sokat gondolkoznak, hanem megházosodnak, egynémelyik már huszonnyéves éves korában megteszi; ismerősei között nincs ugyan ilyen fiatalembert, de látott már egészen ifjakat nőkel karonfogva járnai, a feleségükkel. Ez a László mégse nő. Mert akkor a feleségével látná. Vagy ilyenkor a hivatalba megy s az asszonyt otthon hagyja? Nem, nem, borzasztó volna! Ő még szabadságban élő ember. Uj meg új gondolkozásra kényszerítő kérdések jönnek ismét. Hogyan él ez a László; van-e, a ki ügyeljen rá; édesanyja van-e, avagy testvérei? A szobája csinos-e és otthonos, avagy talán szegényül lakik?

Oh, titokban mindezt megtudni szeretné és gondoskodni róla, ha valamiben szükségét szenved. A maga kis vankosát odaadná, ha neki nem volna elég. Gizát, az ő cselédjüket hozzáküldené, hogy rendbeszedje a szobáját.

Bizony azonban, hogy Lászlónak nincsen szüksége egy ilyen gyámoltalan, gyöngye kisleány gondoskodására. Ő mindenképen derék, az élete rendben van és odabaza ugy él valószínűleg, mint egy kiskirály. Ha kérdezné tőle, hogy nem hiányzik-e valamije a boldogságából, mindenestire kinevetné.

Nehéz, igen bajos sorsa van hát az olyan kis leánynak, a ki egy sivár, hideg napon egyszerűcsak fölfedezi, hogy tavasz van és megszeret halálos szerellemmel egy ismeretlen, holott eddig elég gond volt a leczkejárás, a himzés, az angol.

Igy érkezik haza. Sietve rohan fel, hogy

retete és őszinte kegyelete, a melylyel dicső alakját övezzük, mulasztatlan kötelességünkbe teszi, hogy fájdalmas elköltözésének emléknapján buzgó fohászokban rójuk le azt a soha el nem évülhető hálát, a melylyel édes anyai érenyeinek tartozunk.

Azért is elrendelem ezennel, hogy f. évi szeptember hó 11-én nemes lelke üdvéért fő-egyházmegyén minden nyilvános templomában ünnepélyes gyászszentistiszteletek tartassanak.

A gyászmisére idejekorán meghívandók az összes helyi hatóságok, tanintézetek és kath. testületek, hogy ekként imáinkban, egyesülve külsőleg is tanuítsuk kegyeletünk, szeretetünk s hálánk osztatlan egységét.

Elrendeltem, hogy a fenbátóságom alá tartozó összes tanintézetekben a gyászszentistiszteletek után a körülményekhez mért gyászünnepek is tartassanak, hogy a serdülő ifjúság lelkében gondosan ápolassék ekként az a hazafai kegyelet, a melynek soha sem lesz szabad lankadnia.

Felhasználom azonban az alkalmat arra is, hogy fájdalomtört szívem egész bensőségével ajánljam szeretett hiveim figyelmébe azon nemes törekvés támogatását, amely a székes főváros buzgó köreinek elhatározásából feladattá tette, hogy a megáldott királyné emlékére egy nagyszerű templomot állítson.

Aldozok kétséggel filléreinket e magasatos czél megvalósítására. Múlt év emléket nem állíthatna kegyeletünk a hűn szeretett királyné emlékének, mintha oly szent helyet létesít, amelyen az elköltözött nemes lelkeért állandóan fohászokat röptünk az egék Urához és szünet nélkül könyöröghetünk hatalmas védelme és áldásaiért, amelyekre földi zarándoklásunk viszontagságos utain oly annyira szükségünk van.

Megengedem ennél fogva hogy akár a gyászszentistiszteletek alkalmával, akár az azokat megelőző, vagy követő vasárnapon az „Örökimádás templomának“ költségére gyűjtések rendeztessenek. A gyűjtések eredményei egyházmegyei hivatalomhoz lesznek küldendők, ahonnan azok a gyűjtő-bizottsághoz fognak át-tétetni.

Esztorgom, augusztus 21.

Kolos, bibornok, hgprimás.

előkeresse az emlékkönyvét, melynek fehér lapjai még érintetlenek. Igenis, kinyitja az emlékkönyvet és ráírja a dátumot: „Januárius huszonhat. Délután négy óra. Szerelmes letter egy elérhetlenbe. Harmadszor láttam őt, de mindig látom, mintha mellettem volna és megszólítani nem merem. Ez a szerelem lesz az én halálom, ha ő nem szeret.“

Azonban csodálatos esetek nemcsak regényekben fordulnak elő, hanem előfordulnak, lássák a Lili életében is.

Mert Lili berontva a papa szobájába, hogy, mint mindig, a mikor haza jön, neki helyesen kezecsköljön: ott kit látott? Ott ugyanazt a fiatalembert látta, a ki álmának világába ragyogva költözött be és megzavarta gyermeki szive nyugalmát.

Ott állott, szakasztott úgy, a hogy az utczán látta, csak még daliásabb volt a papa asztala mellett és igen komolyan beszélgettek. Lili őt meglátván, elszédült. Valóban, mintha forróság lenne, úgy ide tüzött a nap; a szemem beleveszett a sugárözönben. Tántorogva ment a papához de alig tudta megfogni a kezét, mert reszkettett.

— A kis leányom, — szolt a papa a fiatalemberhez, — őt Lilinek hívják.

Aztán hozzátette mosolyogva: — Kérem, Lilike által ne engedje terrorizáltatni magát. Ő néha zajos, néha zongorázik és énekel, a mikor nekünk legtöbb dolgunk van. Ilyenkor csak tessék őt egész nyugodtan megregulázni. Lilike aztán jó gyermek lesz. Ugy-e, Lilike?

Már ezt Lilike nem hallá. Mert egyszerre kiszaladt a szobából és bezárkózott a maga fülkéjébe. Ott a pamlagra

A fogyasztási szövetkezetek czélja.

(—) Nagyváradról sivalkodás hallatszik. A Tisza fészkekben károg a merkantil-liberális szellem varjuja, kicsinyeit félti a veszedelemtől. Jajgat Nagyvárad, fészkekben károg a varju, mert a ker. és ipar-kamarák kongresszusa aug. 23-án keserves panaszokat hallatott kicsinyei, a kis kereskedelem miatt a fogy. szövetkezetek ellen. 25 év alatt nem jaggattak, míg kezükben tarthaták a ker. magyar polgár kezét, hanem midőn ez öntudatra ébred, már jajgatni kezdenek. S van-e okuk panaszra? Ha van, csak ők szolgáltatták, érvék be most már vele. Ha pedig mi öntudatra ébredtünk, hiába panaszkodnak ellenünk, mert megkezdett munkánkat abba nem hagyjuk.

S a midőn a kiskereskedelmet a szövetkezetek terjedésétől féltik, akkor a kisipar válságának megállítására ugyanazon kongresszusi tagok az iparszövetkezeteket ajánlják a miniszternek. Más téren merik ajánlani a szövetkezetet, a kereskedelem terén ne bánts virágnak hirdetik. Ezzel mi nem törődünk, csak azzal, hogy ők is a szövetkezésben, az önségelyben látják a fentartó erőt.

Ez indította Szekesfejérvár józan munkásait, hogy az önségelyezésnek emez egyedül célravezető eszközhöz forduljanak. Ezért látak hozzá oly nagy buzgalommal és fáradságot nem ismerő kitartással a fogy. szövetkezetnek minél előbb való megalakításához.

Ha ezt városunkra nézve üdvösnek találták, csak az ő érdemük, hogy már a megvalósulás stadiumába jut. S azt mondom, jól tették, hogy az önségelyezés eszméjének szikráját Szekesfejérvár polgárainak szívében lánggra lobbantották.

A fogy. szövetkezet czélja: jó árucikknek beszerzése és eladása jutányos áron. Ezen czél elérésének eszköze a részvény, az önségely, vagyis a ker. tan. praktikus alkalmazása: adj és adatik.

A részvény jogot ad a szövetkezeti tagnak a szövetkezet előnyeinek élvezetére: a vásárlásra és a haszonra. De egyuttal kötelességet is szab rája: az árucikkeket csak a szövetkezetnél vásárolni.

Az árucikk után a szövetkezet bizonyos perzentet számít, mely évenként 3 részre lesz felosztva. Egy rész a nagy tartalékalapba, másik a részvények előre megállapított kama-

borult és megszibadt szive kioldadott: hangosan zokogva sirt, sirt. . .

Ah, hogy ennek a regénynek csodás vára milyen gyorsan összedőlt és semmivé lett. Az állom rózsaszínű fátyla szétfoszlott és tovaragadta magát a hideg szél.

Most Lili mit tegyen? Kinek mondja el az ő rettenetes tragédiáját.

III.

Nagyobb tragédia ez, mint a miképen képzelik. Mert ki az ő ideálja, a lovag, a hős? Ő egyszerűen Grájner ur, a papa új irodavezetője, a ki komor, szigorú és rideg lesz, épen úgy, mint az eddigi kiáthatalatlan irodavezetők voltak, kik gyermeknek nézték Lilit és minduntalan bajlódtak vele, ha egy hangos szót szoltott, vagy ha egy kicsit vidáman énekelt. És meg is kapta az utasítást, hogy úgy tegyen, mint a többiek. Milyen kár pedig. Olyan nemes, derék férfinnak látszott és mégis semmi más, mint arra való hogy az irodát rendbehozza.

Lilj azt gondolta aztán, hogy elmegy hazulról. Ő itt e rettenetes helyzetben egy perczig sem maradhat. El fog bujdosni, mint ama mesebeli leányok, a kiknek otthon nagyon rossz sorsuk van. Majd megtalálja ő is a tündérvilágot és abban a dicső herceget, a ki kézenfogva a palotájába vezeti.

Ki is ment már a folyosóra, a hol az alkonyat csöndje lepte meg. Feltekintett az emeletre, hol mint boldog emberek laktak; könnyes szemével nézelődött, bucsuzódott és mondogatta magában: „Isten veletek! Eljettek boldogan, a szerencsétlen Lili nem! A boldog emberek közé való. Isten veletek!“

A lépcsők lámpáit gyújtogatták már, világlósságuk koszorúkat rajzolt a falakra és a

tára és a harmadik, a mi fönmarad jótékony-czélra s a vásárlások nagysága szerint a szövetkezeti vásárló tagok között lesz felosztva.

A részvény hitelképességet nyújt a szövetkezeti tagnak, hitelbiztosítékot a szövetkezetnek. S ebben látom a szövetkezet legaldásosabb működését. Maga a szövetkezeti tag állapítja meg magának a hitel nagyságát, mert részvénye korlátot szab eléje. A szövetkezet a nyújtott hitelt nem veszi el, a részvény biztosítékot képez. Ez csakis a tagra nézve hasznos és áldásos, mert ez a biztosíték a tag javára szolgál. Rávezeti ugyanis ez a korlátolt hitel a tagokat a takarékosagra, a korlátlan innen az önmegtartózkodásra, a mi még manapság oly sok emberben hiányzik.

Az önmegtartózkodás a mindennapi élet, a családi élet alapja, a társadalmi élet egyik szegletköve, a mely nélkül az a drága élet elzüllik, a társadalmi rend felbomlik. A szövetkezet rávezeti tagjait a takarékosagra, az önmegtartózkodásra, s így nagyobb rázkódás nélkül nemcsak a pusztulásnak indult egyedekeket menti meg, hanem magát a társadalmi életet is újjáalkotja.

Ez a takarékoság, a társadalmi életnek újjáalkotása a főczélja a fogyasztási szövetkezetnek. Ezt rosznak nevezni nem lehet, csak magaslatlatjuk azt az összetartó erőt, mely ily nagy eredményt tud elérni a részvények által.

Ha ezáltal a kiskereskedelem kárt szenvedne, úgy ez nem a fogyasztási szövetkezet hibája, hanem a kiskereskedelemé, mely sokszor talán tisztességtelen módon, a könnyű megzavargodásra fekteti a fősúlyt. A fogyasztási szövetkezet czímében ott van a „keresztény“ jelző, mi annyit jelent, mint a keresztény tannak alkalmazását bevinni a kereskedelemben: „Szeresd felebarátodat,“ ne kívánj neki rosszat, ne okozz neki károkat. A mint nem károsítja meg a vásárló tagjait, ép úgy nem akarja megkárosítani a kívül álló egyéneket. Ha ezek mégis kárt szenvednének, ez a kár csak esetleges lesz.

A takarékoság által a szövetkezet megmenti tagjait a könnyelműségtől, a pazarlástól, mely bizony sokszor egyeseket uzsora hitelekbe ragadott bele. A fogyasztási szövetkezet czélja tisztességes és hasznos, mely tisztességes és megengedett eszközzel küzd tagjai anyagi terheinek könnyítésén.

A fogyasztási szövetkezet tehát nem csinal konkurrencziát a kiskereskedelemnek, csakis

szögletekbe mintha mindmégannyi szép menyasszonyi koszorúkat volnának. Ah, hogy lehet itt ilyen koszorúkat látni, ebben a házban, a honnan őt kiűzi a sors kegyetlensége?

A rácsokra támasztja a karját és szép szöke fejét a kezére hajtja. Mindjárt megy.

A bus világ épen ennek az elhatározásnak a teljesítésére való. El fog menni a márdámhoz, tőle elbucszuk és aztán elmegy. . .

Most azonban mintha félálomban hangokat hallana. Az irodából távoznak a segítők és az írkok. Lépteiknek nesze elhallatszik már és elnémul a lépcső. E perczben mégis hátra kell fordulnia. Valaki mellette áll.

Kiáltson, vagy sirjon? Grájner ur van mellette; kezével az ő szomorú arcát érinté, hogy lángra gylt tőle.

— Szép Lilike kisasszony, — így szólítja gyöngéden, — maga mit busul itt a hidegben. . .

Sokat nagyon sokat kellene most beszélni vele, mert Grájner ur e perczben épen olyan, mint a hogy álmot és semmiképen sem hasonlít az ő gyűlöletes elődeihez.

Azonban Lilike a megatökötségtől szólni sem tud. Csak érezi, hogy ábrándjainak vára újra felépült. Sirással és kacagással kiáltja Grájner urnak:

— Nem, nem, én nem busulok.

És bemegy aztán és elizi magától a kétségbeesett gondolatok mind és eldobja mind a rossz szándékokat és a naplójába ezt írja: „Az irodavezetők között is vannak elátkozott hercegek. Ilyen Grájner ur. Én leszek az ő tündere, aki kiszabadítom.“

S a milyen határozott gondolkodásu kis lány Lilike, kitelik tőle, hogy megszabadítja majd Grájner urat.

Bede Jób.

A merkantil-liberális kereskedelem tulkapasait akarja lenyírni, s ha ezt eléri, csak dicsőretére válik azoknak, kik az eszmét terjesztették és városunkban is diadalra segítik.

UJDONSÁGOK.

— **Csendes jubileum.** A székesfejvári árvaház vezetésével megbízott gráci irlalmas nővérek tegnap (i. hó 25-én) töltötték be az intézetnél való működésüknek tizedik évét. Közhivatalnokok életében tiz évi szolgálat érdem-számba megy s ma már jubilálásra méltónak találják. De a zárdák szerény lakói nem hivatalnokok, mert nem hivatalból, hanem hivatalból dolgoznak. A nagy világg nem is szokott rólok tudomást venni, csak akkor, ha családok felöltik egy-két órára ruhájukat, hogy ezzel visszaélve az ő rovásukra rosszban törjék fejüket. Pedig a világ találhatna sz. Vincze-derek leányában jubilálni valót eleget. Ki számolja meg a könyvespepkeket, melyeket tiz év alatt az árvák arcáról letöröltek, ki képes méltatni érdemüket, hogy az apátlan, anyátlan és hontalan gyermekeket a szülői szeretettel pótló gondos nevelés s örökösével visszaszereztek az égi honnak és társadalomnak egyaránt? Őnfeláldozásuk föl van jegyezve Istennél! Eddigi működésükhez szívünköl gratulálunk. Isten áldása legyen továbbra is munkájukon!

— **Szoldatics Ferencz** hazánkia, európai híri festőművész, ki állandóan Rómában lakik s áhítatra gerjesztő, remek kivetül festményeivel áraszt hazánkra dicsőséget, megys püspök ur Ő Méltósága szives vendégszeretetének néhány napi igénybevétele után, tegnap szülővárosába, Veszprémbe utazott. Ez alkalommal tudott ki, hogy tőle Krisztus Urunk igen jól sikerült magasztos képét bírjuk a hosszu temető kápolnájának fölöttén, melyet Simor János Magyarország volt hercegpórnása ajándékozott az ő költségén épült kápolnában.

A művész tegnapelőtt megtekintett a papnevelő intézet saeculumában levő *Maulbertsch* A. által festett gyönyörű freskót, melyről igen elismerőleg nyilatkozott. A freskó a megfeszített, de még élő Krisztust ábrázolja és oly műremek, a minőt e nemben — Szoldatics szerint — keveset találhatni. Krisztus arcának ezt a főséges kifejezést ezer más képen hiába keresnek. A testi és lelki fájdalmak nyomai is látszanak ugyan rajta, de az égre emelt szemekbe és a glóriás arcba az egész evangéliumot belefestette az ihletett művész. Valóságos műremek ez a kép és kétségtelenül legértékesebb kincse a szemináriumnak.

— **Az országos magyar Cecilia-egyesület** augusztus 25-én délután 4 órakor a budapesti katolikus kör helyiségében tartotta bizottsági ülését. A gyűlés tárgyat képezte a folyó évi szeptember 25. és 26-án tartandó Cecilia-egyesület nagygyűlésének előkészítése. Sok akadályokba ütköző tervezet után végre az egyesület nagygyűlésének megtartására *Pécs* lett kizemelve. Epen azon város, melynek kitünőleg szervezett egyházi énekara leginkább hivatott arra, hogy a közgyűlést magához vonzza s a megjelenő tagok és résztvevőknek magas nívóan álló Gregorin iskolájával tanulmányul és irányadó felbuzdításul szolgáljon. Amint halljuk, nagyfontosságú kérdések megoldása fogja képezni a szeptemberi közgyűlésnek tárgyait, melyek közé tartozik az általános országos kántorkönyv kiadása, illetőleg annak szerkesztése és szellemre vonatkozó irányelvek megbeszélése. Ilyennek halljuk az annyira fontos egyházi kántori póttanfolyamoknak rendezésére czélbavett intézkedéseket, ezeknek hol, miként

való megtartását, az erre netán vállalkozó szellemi erők megnyerését. A közgyűlés ezen vázlatos értesülésünk szerint is igen érdekesnek ígérkezik. Kíváncsian várjuk egyébként a bizottság tárgyalásának kimerítőbb képét a napilapok útján.

— **Felhívás és kérelem.** A „*Fejérmegyei Tanítótestület*” folyó évi szeptember hó 24-én fennállásának 25-ik évfordulója alkalmából méltóságos báró *Fiáth* Pál főispán védnöksége alatt versenytekézzel, tombolával és sítahangversenyyel egybekötött táncmulatságot rendez segélygyesületé javára. Midőn ezt a n. é. közönség tudomására hozzuk, tesszük ezt azért, hogy tekintve az alap czélját, mely a beteges és munkaképtelen tanítók, azok özvegyeinek s árváinak fölszolgáltatásában áll, — fölkérjük a nagyérdemű közönséget, kegyeskedjék bennünket a tombola czéljaira szánt becses adományokkal a nemes czél elérésében támogatni. — Hisszük és reméljük, hogy valamint 1881-ben nem volt — a midőn egyesek és testületek nemes versenyyel siettek ügyünket felkarolni — ugy most sem lesz szerény kérésünk a pusztában kiáltó szava. Az e czélra szánt adományokat a melyekről annak idején nyilvánosan el fogunk számolni, gróf *Festetics* Bennó kir. tanfelügyelőhöz, mint az előkészítő bizottság elnökéhez kérjük küldeni. Kelt Székesfejvárott, 1899. augusztus 25-én. Gr. *Festetics* Bennó, az előkészítő bizottság elnöke, *Göbel* János György, *Fodor* Mór, *Geiszt* József, *Hoffer* Lajos, *Knobel* Elemér, *Mésáros* Sándor, *Szepessy* Géza, *Szirk* József, *Velinszky* Ferencz, *Weisenfeld* János, *Verger* Tamás, előkészítő bizottság tagok.

— **Az „Eötvös alap”** országos tanító egyesület elnökségétől hozzánk küldött évi kimutásból közöljük a következő adatokat, melyek minden dicsőretnél szebben hirdetik az egyesület áldásos működését.

A jelen évi augusztus 19-én 45 tanulóval ösztöndíjat és 35 tanítói családnak segélyt jutott „Eötvös-alapunk” s így az idén összesen 80 tanítói család gondjait enyhítette. Vallást tekintve van a 45 ösztöndíjas között 17 rk., 15 ev. ref., 9 ág. ev., 1 gör. kath., 1 unit. és 2 izr. A 35 segélyezett között van 12 rk., 10 ev. ref., 8 ág. ev., 1 unit. és 4 izr. vallásu. Az „Eötvös-alapnak” felajánlott szabadasztalok jótéteményében a mult tanévben 106 vidéki tanító fia részesült Budapestben. Vallást tekintve volt e 106 fő- és szakiskolai tanuló között 58 rk., 10 ev. ref., 27 ág. ev., 9 izr., 1 unit. és 1 gör. kath. A lefolyt 24 évi működés eredményét kutatva, a következő adatok mutatják az „Eötvös-alap” számadó könyvei: Fennállása óta az „Eötvös-alap” 369 esetben nyújtott már segélyt, 550 esetben pedig ösztöndíjat és 359 tanuló számára szerezte meg itt Budapestben déli étkezését s így 1278 tanító családot részesített már áldásában. Az „Eötvös-alap” által eddig elnyújtott jótétemények értéke pénzben kifejezve jóval meghaladja a *nyolcvanhétezer* forintot. Alapunk tőkésített vagyona ez időszerint még csak 83.319 frt. 44 kr., holott, bizony-bizony megközelíthetné az egy milliót is, ha a lefolyt 24 év alatt minden egyes néptanító hozzájárult volna ahhoz hetenkint azzal a két *krajcárral*, melyet tőle alapszabályzatunk értelmében kértünk. Ideje volna már, hogy a magyarországi néptanítótagjai mind meghozzák az egy frtyi évi tagsági díj beszedését által a szent szeretet ezen ol-tárához a kartársi közérület áldozatát.

— **A megyei kórház építő bizottság** ma tartott ülésében felbontotta a beérkezett ajánlatokat. Beérkezett összesen kilencz ajánlat, u. m. *Robbely* Aladár és *Winkler* testvérek Szeged: 226.034 frt. 54 kr.; *Payr* Lajos Bpest: 251.197 frt. 90 kr.; *Say* Ferencz Székesfejvár: 221.991 frt. 97 kr.; *Lähne* Henrik Bpest: 242.130 frt. 35 1/2 kr.; *Hirschl* Lede és *József* N.-Kanizsa

— **Székesfejvár:** 231.505 frt. 33 kr.; *Berstein* és *Káldor* és *Záborszky* Ferencz Székesfejvár — *Keckemét:* 228.407 frt. 37 kr.; *Weil* Rezső Komárom: 239.352 frt.; *Hegyi* Ferencz Budapest: 209. 222 frt. végül *Grünvald* testvérek és *Schiffer* Budapest: 246.557 frt 08 kr. A beérkezett ajánlatokat *Hübner* Jenő a kornázépítés műszaki vezetője fogja felülvizsgálni ki a legkedvezőbbekről az e czélra összehívandó közgyűlés elé jelentést fog beterjeszteni.

— **Kohn Mór és a puszedli.** Kitünő munkatársunk ma délután dült arccal rohant be szerkesztőségünkbe. Mi már annyiszor láttuk dult állapotban ezt a szimpatikus ábrázatot, hogy épen semmi meglepetést sem tanúsítottunk. Ez a nyugalom neki nem imponált, sőt még inkább kihozta sodrából. — Le a vagyonos osztálylaly! — ordította magánkivül.

E megrázó kitérésre általános derűtséggel feleltünk. Ugyanis Mórunk szája fölnyilván, láthatóvá lett mindkét egészséges fogcsora. E fogcsorok az iny s a mák tanuk voltak reá, hogy hősünk már megébedett.

— Ön mákösztétát evett! — rivalt rá felelősünk.

— Mint próbált ember tudhatná, hogy az efféle erupciók hatását teljesen tönkreteszik a máknyomak — szólt feddőleg a szinkritikus, a ki mellesleg örült, hogy egy elhibázott alakítás „leránthatott”.

— Igazuk van — sóhajtott Mór és lehullott a kanapéra, mint a rezgő nyárfá ezüstszerű levele.

Vendégünk — *Levendula* Elemér alanyi költő — részvételt és vizespohárral sietett hozzá. A vízzel megkínálta, a részvételt pedig megszólította:

— Mi lette önt, testvérem Apollóban?

— Nagy története van az én bajomnak — nyöszörögte a boldogtalan.

A szerkesztő meghökken.

— Akkor menjen a rendőrségre — szólt komolyan. — Ott elmondhatja a panaszát, mi nem pocskolhatjuk az időt ilyesmivel.

Mór fölpiáltott. Vád, szomorúság, keserv, szemrehányás és fájdalom volt kifejezve ebben a pillantásban. Niobe szemében nem tükröződött ennyi kin. Pedig az nő volt, Mór pedig férfi.

Mindnyáján elérzékenyültünk.

— Hát siessen — rebegé szerkesztőnk, miközben meghatottságát zsebkendőjével igyekezett eltakarni. — Csak röviden.

— Isten hozzád szerelem! — szólt röviden Mór.

— Hisz ez *Serao* Matild egy regényének a czime — csodálkozott a kritikus.

— Ő nem — tiltakozék Mór. Ez az én újabb tragédiám bevezetése.

Ráhagytuk.

— A heten Sárboárdon voltam — folytatta ő — a hol az időtájt *Karakó* Botond szintársulata tartott előadást. Az előadás minden kritikán alul állott, de a primadonna angyal volt. Haja, ez egy firtós felhő, mely egy fehér szirtre szálla, meggyuladt éj szemvilága, nyka olyan mint egy róza, tőkéletes füle, orra...

Izzadtunk.

Hagyja a részleteket — fészkelődött a szerkesztő. Mondja hogy beleszeretett.

— Beléőrültem — igazította ki Mór.

— Tovább, tovább! — sürgettük

— Zártszéket, illetőleg egy fölfordított sörshordót váltottam az első sorban, honnan lábaimat kényelmesen a szinpadra rakhattam volna. Én azonban szivemet raktam oda, közvetlen a primadonna lábai elé, de ő nem vette föl. A „*Szegény* *Jonathán*” adták, görögützél. Ő *Harriet* és *Molly* énekelte egy személyben, én pedig tapsoltam az egész hiányzó publikum helyett. Az előadás befejeztével teljesen berekedtem, vérző tenyerekkal, sietem udvarlására. Kinevetett.

Másnap folytattam az ostromot, — mindhiába! A tehetősebb habitúú kacagtak, én azonban sirtam, mert dalnál és virágnál egyebet nem adhattam neki, ő pedig nem érte be ennyivel. Odáig jutottam, hogy már nem is közeledhettem hozzá. Ekkor jelképes beszédhez folyamodtam. Revolvért vettem magamhoz s azt szemelátára tüntetőleg megcsókoltam. Ebből megérthette, hogy: szerelem vagy halál! Ekkor megszánt. Megengedte, hogy kezét megcsókoljam, mire én fölajánlottam neki hátralevő napjaimat. Ő azonban ugy látszott jobban szerette a nyalánkságot, mert arra kért, hogy *Kugler* hiányában küldjek neki né-

hány puszedlit. Így nevezik Sárbogárdon azokat az apró süteménykéket, melyeket magam is előszeretettel ropogtattam gyermekkoromban.

Utolsó kézpénzemet, két forintot adtam a vendéglős bérszolgájának, hogy azon csupa puszedlit vásároljon és vigye el a primadonna lakására egy levélke kíséretében. A levélkében ez állt: »Küldöm szeretettel, fogyaszssa egészséggel — Mór.»

Dobogó szívvel készültem az előadásra. Épen nyakkendőmet igazítottam, midőn a nevezett szolga belépett hozzám és egy csomagot adott a kezembe. Ő küldte. Lázasan bontottam föl, de legnagyobb csudálkozásomra egy tucats *fuszeklit* találtam benne és egy névjegyet a primadonnától. A névjegyem ez állt: »Pfüj!« Egyéb semmi.

Világos lett előttem minden. Azaz, hogy elértem Világoshoz. A barbár szolga puszedli helyett fuszeklit vitt szivem királynéjának.

Nekem lepfujtak.

Meghatva szorítottunk kevet szegény barátunkkal. Vannak tiszteletreméltó fájdalomk.

Tanév-megnyitás a székesfejérvári állami főreáliskolában. A m. t. közönséget tisztelettel értesítem, hogy intézetünkben a *javító és felvételi* vizsgálatokat aug. 30. és 31. napján tartjuk. A javító vizsgálatok díjmentesek, a felvételi vizsgálatokért (gymnasiumból és polgári iskolából átlépő tanulók után) 10 forint díj fizetendő. Mindazon tanulók, kik javító, vagy felvételi vizsgálatot tenni óhajtanak, aug. 30-án (szerdán) reggeli 8 óraker jelentkezzenek az intézet tanári termében. A tanulók *beírását* szept. 1. 2. és 3. napján d. e. 8—12 óráig teljesítjük. A tanuló a beírásnál személyesen tartozik megjelenni atyjá, anyjá vagy gyámja kíséretében. Először a második emeletbeli rajzteremben az igazgatónál kell jelentkezni s ott felmutatandó az előző iskolai évről nyert bizonyítvány, keresztlévé (születési bizonyítvány) és hímzőoltási igazolvány. Oly tanulók kik előzőleg már a mi intézetünkbe jártak, keresztlévével felmutatni nem tartoznak. Az igazgatónál való beírásokról felvételi, könyvtári, értesítői és ének-díj címén minden tanuló 6 frtot fizet. Az igazgatónál történt beírás után a tanuló szüleinek kíséretében azonnal az osztályfőnökknél jelentkezik, s a kívánt adatokat beszolgáltatja. — A 24 forintnyi tandíjat Koronczy Imre r. tanár urnál lehet lefizetni, de fizethető a tandíj 4 részletben is 6—6 forintonként: okt. 15-ig, decz. 1-ig, márcz. 15-ig, május 1-ig. A szegénysorsu, jó előmenetelű és dicséretes magaviseletű tanulókat a tandíj fizetés alól felmentjük. Az ezen czélból szerkesztendő kérvényeket szept. 15. és 16. napjain kell beadni az igazgatónál. — A tanítás szept. 4-én (hétfőn) reggel 8 óraker kezdődik az iskolai törvények felolvasásával. Székestehérvárott, 1899. aug. 26-án. Dr. Kuthy József, kir. főigazgató.

A szagos kérdés megoldása. Egyik előző számunkban megemlékeztünk a városi gypmester visszaéléseiről, a ki a nagy költséggel készített pöcze-tartályok melőzésével, a város közvetlen szomszédságában az egészséget komolyan veszélyeztető trágyatelepet létesített a kihordott piszokból. Mint most értesülünk, a t. főorvos erélyes föllépésének valahára meglett a kellő fogantatja. Ugyanis a főkapitány utasította a gypmestert, hogy az említett pöczetartályokat földdel és szalmával 20 napon belül birság terhe alatt feltöltse és jövőben az e célra szolgáló tartályokat használja. Ha pedig azok megtelnek, mellettök szükséghez képest ujakat fognak ásatni. Egyben intézkedett a főkapitány, hogy ama bizonyos szenny kihordását október 1-ig esti 11 óra, ettől kezdve pedig 1/2 óra előtt meg nem kezdhetik. Végül azt is elrendelte a nevezetes végzésben, hogy az utcaék ezental úgy az éjjeli mint a nappali süprés előtt alaposan felöntöttessenek. Csak aztán mindezeknek fogantatja is legyen!

Bortermelők figyelmébe. Tekintettel a közelgő szüret alkalmával előfordulható esetleges visszaélésekre, *Reé István* rendőrfőkapitány a következő hirdetményt tette közzé: A kereskedelemügyi miniszteriumnál panasz tétetett aziránt, hogy az ország némely vidékén egyes szőlőbirtokosok, különösen néhol kistermelők nem ismerik eléggé, illetőleg nem tartják

meg a mesterséges borok készítésének és forgalomba hozatalának tilalmazásáról szóló 1893. évi XXIII. t. cz. rendelkezéseit s különösen szüret alkalmával, vagy a szüret után must termésüket vízzel szorították szaporítottai. Eanél fogva, hogy a szőlőgazdáknak a must vagy bor vizezésének tilalmazásáról tudomásuk legyen, a nm. kir. kereskedelemügyi miniszter 7613—VIII—2. eln. sz. a. az alábbi körrendeletet adta le: A víz használata csak a törkölybor készítésénél és ott is csak az 1893. évi XXIII. t. cz. és ennek végrehajtásaként 53350-97. szám alatt kiadott rendeletben körülírt megszorítással van megengedve, ellenben a mustba vagy borba, ugyszintén a már kész, kiejert törkölyborba vizet keverni bármely csekély mennyiségben is feltétlenül tilos még akkor is, ha ezt maga a vevő kíváná, továbbá tilos a természetes bornak törkölyborral való összekeverése (összehazasítása) is. Aki a fenti tiltott módon készített vagy kezelt bort forgalomba hozza vagy eladja, az 1893. évi XXIII. t. cz. értelmében 300 forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettetik, a ki pedig a bort maga vizezi, vagy más tiltott anyagokkal kezeli, vagy a természetes bort törkölyborral vagy gyümölcsborral keveri, az mint mesterséges bor készítője 300 forintig terjedhető pénzbüntetéssel és ezenfelül még 2 hónapig terjedhető elzárással büntetettetik s ezenkívül az illetéktől a tiltott módon kezelt borok még el is koboztatnak.

Egy leány öngyilkossága. Mir nem az ártatlanok közül való volt *Müller Katalin*, a néhai városi kövező leánya, — korán bünbe ejtette a szerelem, a gvjána sziveknök sokszor szomorú végzete. Alig tizenöt esztendő korában megismerkedett *Varga József* lakatos leánygyal, a ki a szomszédságunkban lakott és csakhamar benső viszony fejlődött ki közöttük. A leány feleségül vette volna, de szülei lebeszéltek, mert fiatalnak találták arra, hogy esetleg egy családot eltarthasson, hát azért csak „ugy“ szerették egymást. A viszony következményeit már utóbb nem lehetett elpalástolni és *Müller Katalin* a mult decemberben egy leánygyermeknek adott életet. Most már határozottabban nógatta a leányt, hogy a házasság által adja vissza neki elvesztett becsületét, de a leány még akkor is habozott. Így a leány a bíróságnál megindította ellene az apasági keresetet, azonban mielőtt ítéletre került volna a dolog, a leány kijeleatette, hogy kedvesét feleségül veszi. Ekkor fölmentek együtt Budapestre, hol néhány hónapig együtt éltek. Onnan visszatérve a leány ismét felszólította *Vargát*, hogy valahára váltsa be az ígértét és özvegy *Müllerné*, hogy még inkább kedvében járjon, pénzzel is segítse a leányt, ki végre a minap dispensatióért folyamodott. Az engedély megérkezett s az esküvőt aug. 27-ére tűzték ki. Sietni kellett annál is inkább, mert a leány újabb eseménynek nézett elébe. A leány azonban a napokban megint csak megretírált. A kétségbeesett teremtés erre tegnap délelőtt megjelent a rendőrségen, hol a kapitány azt tanácsolta neki, hogy ismét a bírósághoz forduljon. A mir annyiszor magyuzozott leány azonban nem érte be az így kilátásba helyezett elégtétellel, hanem hazament anyjának fürdő-utca 2. sz. a. levő lakására és a halálra készüldött. Egy papírdarabkára remegő kézzel a következőket írta:

Kedves szeretett anyám! Nyugodjon meg, mert nekem a jó Isten így rendelte. Nem élhetek tovább, meg akarok halni, mert tudom, hogy ott boldog leszek, a hol nem fáj semmi. Drága *Mariskám* ut fogadja magához és ne hagyjon fölboncoltatni. Isten velük.

Délután négy óra előtt az udvari szobában az ágyra feküdt, nyolcz hónapos leánykáját maga mellé vette és egy rozadás, 7 mm.-es

revolverrel sziven lötte magát. Jól talált; a kis ólom azonnal kioltotta azt az *alig tizenhét esztendő*s megtevezett életet.

Uj rand a vasuton. A m. kir. államvasutakon a rák következő szeptember hónap első napjától kezdve a személy- és podgyász díjszabás némi változást szenved. A módosítás leglényegesebb része abból áll, hogy annak az utasnak, aki tizenegyedik vonalszakaszú jegyet vált, meg kell mondania, hogy hova utazik. A vasuti pénztárnál a jegyre a megnevezett állomást följegyzik s így a jegy tulajdonosa tovább nem utazhatik. Eldig az ilyen jeggyel utazó utas bárhol mehetett, bárhol ki is szállhatott. Ide vág az új paragrafus is, mely elrendeli, hogy a tizenegyedik vonalszakaszú jegyet csakis olyan vonatokhoz adják ki, amelyeknek kellő csatlakozásuk van s amelyeken a rendeltetési állomás leggyorsabban elérhető. E-ék intézkedéssel az eddigi itt-ott előforduló manipulációkat kizárják, megakadályozva azt, hogy egy jeggyel két utas utazhasson. Akti eddig a jegy megváltása után határozta el magát arra, hogy magasabb kocsiosztályban vagy magasabb rangu vonattal utazzék, a pénztárnál válthatott pótijegyet s ott fizette meg a pótdíjat is. Ezentul a megváltott jegy mellé pótijegyet csakis a vonatokon adnak ki. Ezt a szolgáltatást a kalauzok teljesítik. Szomszédos forgalmu jegyekkel azonban sem magasabb kocsiosztályba, sem magasabb rangu vonatra átszállni nem lehet. Szeptembertől kezdve a vasut kombinált menetjegyeket ki nem ad, azt azonban megengedi, hogy egyes részvonalakra személy- és gyorsvonatu jegyeket az utasok külön-külön válthassanak. Igen lényeges újítás történik a menetdíj-kedvezmények tekintetében is. Szeptember elsőjétől ugyanis olyan menetdíj-kedvezmény, amely szerint harmadosztályú jeggyel a második osztályban lehet utazni, nem lesz. A kedvezmény abból fog állni, hogy az utas a használt osztályban a felét fizeti, ami azt jelenti, hogy menetdíj-kedvezményt használók olcsóbban tehetik meg az utat. — Érdekes az is, hogy a 4—10 éves gyermekek ezental szintén följeggyel utazhatnak, még pedig a szomszédos forgalomban is. Megszűnik tehát itt a régi rend, hogy például a második osztályban menő gyermeknek harmadosztályú jegyet kelljen váltania. A gyermekek tehát szintén nyerne az újítással. Ami az évi bérletjegyek egy részét illeti, az a jövő évtől szintén változást szenved. Az éves bérletjegyek, már t. i. a harmadik osztályuk, a gyorsvonatokra nem lesznek érvényesek, vagyis azokhoz gyorsvonati pótijegyet váltani nem lehet, mert csakis személyvonatokon használhatók. A podgyászdíjszabás terén történő változás azokra nézve lesz előnyös, akik több podgyászszal utaznak, mert szeptember elsőjétől a díjat nem a csomagok tényleges, hanem a csomagok össz súlyának átlaga szerint számítják, ami az utasokra nézve megtakarítással fog járni. Megemlítjük még, hogy azt, aki peronjeggyel kocsiba lép, vagy aki a pályaudvart jegy nélkül hagyja el, legalább is hat korona bírsággal sújtják.

Városi közgyűlés. Székesfejérvár sz. kir. város törvényhatósága f. hó 31-én d. e. 9 óraker a városház nagytermében re. des havi közgyűlést tart a következő tárgyszorozattal: A számonkérészek elnökeknök értesítése a f. évi július 25-én tartott üléséről. — A városi tanács előterjesztése az 1897. és 1898. évi utólagos zárszámadások felülvizsgálatáról. — A közgyűlési ügyrend 2-ik §-ának módosításáról. — A piros alma telkének eldarabolásáról. — A földönárulók ügyének szabályozásáról. — A tűzrendészeti szabályrendelet pótlásáról. — A gyámpénztár 1893. évi mérlegének helybenhagyásáról. — A lovassági laknanya és csapatkórház közt levő területek kisajátításáról. — Az V. ker. honvédpáncsnokság épületénél emelendő istálló építéséről és a költségek fedezéséről. — A katonai csapat összpontosítása miatt szükséges póthetéről. — A katonai csapat összpontosítás folytán előálló költségtöbblet fedezéséről. — Az új katonai épületek részére megvett területek kisajátítási költségeinek fedezéséről. — A Kossuth-utca, megyeház-tér rendezéséről. — A csapatkórházig vezető járda

kiépítéséről. — Bizonyo kihesznált városi banya terület eladásáról. — A városi kórház 1900. évi költségvetéséről. — Az 1900. évi évre szóló légszuszvillgítási naptárol. — A buzavetömög árának kifizetési módzairól. — A színházi díszletek helyreállításáról és átfestéséről. — A városi magánkórház gyógydíj-követeléséről. — Az elemi iskoláknak tervbe- vett szellözö készülékekröl. — Velinsky Ferencz iparos tanoncz-iskolai tanítová történt megválasztásáról. A jancsár-, horog- és tolnai- utcák rendezése, feltöltése és kikövezéséről. — A tavalyi nádtermés árának leszállításáról. — A „Fejérmegyei és Székesfehérvári Méhészegylet“ segélyezéséről. — A nyugdíj- felügyelő-bizottság véleményes jelentése Holly István városi irnoknak nyugdíjasztatása iránt beadott kérvényéről. — A városi tanács elöterjesztése az ifj. Tüke Jánosra szölöhegyi kint lakás miatt kirótt pénzbüntetéséről. — A Schubert és Schlesinger ezégnak bolt kirkakat építési kérvényéről. — A közigazgatási bizottság átirata az Ifj. Tögl Gyula-féle bolt- helyiség bérbeadásáról. — A városi tanács előterjesztése Steer György előleg-utalványozás iránt beadott kérvényéről. — A f. év II-ik negyedének állategészségügyi állapotáról. — Csapó István volt malombérlő kérelméről. — Csanádnármegye átirata a mezei munkásoknak katonai gyakorlatra a nyári munka-időben történő behívásáról. — A városi pénztár átadásáról és átvételéről szölö jegyzökönyv. — Az aszalvölgyi legelőnek művelés alá vonása iránti tanácsi vélemény. — A XVI. — XXV. t.-cikkk kihirdetése. — A XXVI. — XXIX. t.-cikkk kihirdetése.

— Szédelgés Leó-kepekkel. A „Magyarországi tudósító“ kiadóhivatalának egy agense teszi jelenleg tiszteletét városunkban és megvételre sürgösen ajánlja szentesges Atyánknak *népáilag megáldott* arczképét, hogy a jövedelemböl felajánlott 5%-ot Péterfillérekben (Szentegének) azonnal átutalhasssa. E nyeresz- kedö vállalkozás tisztességeltn voltának bizonyítására hivatkozunk I. arra, hogy az Egyháznak általános szabálya, miszerint megáldott tárgyakat pénzért adni vagy venni nem szabad. És ha ez mégis megtörténne, az áldott tárgy eo ipso elveszti mint ilyen értékét. 2. A jövedelem ötödik perczentjét ki fogja kiszámítani és ki van felszólítva és egyáltalán ki képes annak becsületet átzolgáltatását ellenörizni? 3. Van-e katolikus ember, ki föltételezze az Egyház fejröl, hogy ilyen lépesszöszertü vállalatot támogasson? Azért a m. t. közönséget arra kérjük, hogy a merész tolakodónak ajtöt mutasson, a rendörséget pedig arra, hogy a hivataln vendéget otthonába tolonczolni sziveskedjék.

— Uj imakönyv Az iskolai év közeledtével a középiskolák, tanítóképzök és polgári iskolák igazgatóinak és énektanárainak figyelmébe ajánljuk a követozö kiadványt: „Énekeljete az Urnak.“ Imádságos és énekes könyv a serdüölö ifjuság számára. Imádságos részét dr. Kiss János, énekes részét pedig Kersch Ferencz, esztergomi székesegyházi karnagy szerkesztették. Az énekes rész a legszebb templomi énekeket tartalmazza, négyoszólamu és az ifjuság hang- beli fejlettségéhez alkalmazott új hangjegyeléssel. Papirja igen finom, nyomása tiszta és világos. Terjedelme 30 és fél iv (488 old.) melyböl 7 és fél iv (120 old.) az imádságos részre esik. A könyvet négy autotypia ékesíti. Budapest, 1898. Ara füzeve 1 ft 20 kr, igen finom és erös vászonkötésben, piros metszessel 1 ft 50 kr, igen finom és erös egész bőrkötésben, piros metszessel 2 ft 50 kr. A bőrkötés kiválóan szép és erös. — Megrendelhetö dr. Kiss János egyetemi tanárnál, Budapest VII., Rottenbiller- utca 7/a III. emelet.

— Elcsipett zsebmetszö. Kaldarás Lászlóné szabadkai zsebmetszö hölgy már maga sem emlékszik egész bizonyosan, hogy hányszor csipette ki csak itt Fejérváron, hova az orszá-

gos vásárok alkalmával rendszeren eljár vendég- szerepelni, de azért csak megjön rendszeren. Ez- nttal kissé korábban érkezett s a mai hetivá- sáron már általános feltöppést keltett pazar toaletjével. Egy vásárló uriaszony erzenyét azonban feltűnés nélkül akarta magához venni, a mi csak fölig sikerült a kiváló hölgynek, mert a rendörség még azon melegeben megra- gatta és beszállította a minden nyugoteuröpai komfortot nélkülözö sivár dutyiba.

— A sár-szent-miklösi „kath. olvasókör“ f. hó 20-án Szent István király napján tánc mulatságot rendezett, mely a mellett, hogy igen jól sikerült, a kör javára szépen is jöve- demezett. Felülizettek: Kovács László 50 kr, Nyers István 1 ft, Barna György 50 kr, Benda Ferencz 50 kr, Margrüber Vilmos 50 kr, Seidel Kálmán 1 ft, Seidel János 1 ft, Hor- váth Imre 50 kr, Zsínkö István 10 kr, Hatala József 10 kr, Kovács Béla 50 kr, Szabó Sán- dor 1 ft, 50 kr, Kaldrovits Árpád 50 kr, Szantner József 30 kr, Hatala Erzsike 10 kr.

— Tüz. Bicskén a minap este özvegy Fröhuf Mórné istállója eddig ismeretlen okból kigyuladt és teljesen leégett. A padláson levö nagyobb mennyiségű liszt és egyéb élelmiszert elpusztult, ugyszintén egy ló is benveszett az istállóban. Az összes kár 900 forint, mely azonban teljesen megtérül a biztosítás által.

— Megvadult lovak. Kovács Ferencz kocsolai földműves gazda tegnap feljöött a fejérvári vásárra. Az öreg-utczán hajtott végig kocsi- jával, melyen kivüle még felesége ült, midön a rezedá-utca beszögellésénél a tüzes csikök egy kutyától megijedtek s a kocsi öszetörték. A gazda és felesége kiestek a kocsiböl még pedig oly szerencsétlenül, hogy az asszony arca egészen feluszódott. A lovak a kocsi első részével örülten vágtattak tova és csak nagy erőfeszítéssel lehetett öket a buza-piacz táján megfektetni.

— Gazdaasszonyi állást keres egy tisz- tességes katolikus gyermektelen özvegy nő helyben vagy vidéken papi vagy uri háznál, ki teljesen jártas a házi gazdaság vezetésében. — Állását bármikor elfoglalhatja. — Czim a kiadóhivatalban. 338. 10-8.

KÖZGAZDASÁG.

Közmagtárak és gabonaértékesítő szövet- kezetek.

Irta: Balog Sándor.

(Folytatás.)

Erre azt mondhatja egy laikus polgár a közgyűlésen:

1. Micsoda érdek vezérelhetné a várost egy ilyen költségés közmagtár építéséhez és minö előny háramlik ebböl a városra, különö- sen annak nem földmívelö polgáira?

2. Vagy: hogy jön ahhoz a város, hogy más költség lakosságának közmagtárát épít- tesszen?

Az első kérdésre az elmondottak alapján könnyen megfelelelhetünk, amennyiben egy ilyen közmagtárépítéssel a város megmentheti a kör- nyék összes földmívelö lakosságát a kényszer- gabonaeladástól és az uszörások kiszipolyozá- sától; továbbá hitelnyújtás által kilátásba helyezheti a magasabb árak szerinti eladást, melyeket ha fönyleg elérhetünk, nemcsak er- kölcsi, de igen nagy anyagi haszonnal járt a költsékezés. Természetesen az így származó anyagi hasznok kövvetlenül a gazdaközönségre háramlanak, tehát azok boldogulását segítik elő, de tekintve azon elválaszthatatlan kapoco- latot, melylyel a mezögazdaság az iparral és kereskedelemmel öszefügg, ennek révén az anyagi hasznok — bár kövvetett uton — az iparra és kereskedelemre is áthárulnak.

A második kérdés megokolása a dolog

pénzügyi természetének tanulmányozása után magától kivüláglik; ugyanis a közmagtár évi üzemenköltségéi az érdekeltek között annál in- kébb megoszlanak, minél szamosabban vannak az érdekeltek, illetve minél nagyobb a köz- magtár forgalma. Az idegen gabonák felvétele által valamivel több befektetés keill ugyan, de — mint késöbb látni fogjuk — annak arányá- ban hozzájárulnak a kölcsön törlesztéséhez és az üzementartás költségeihez. Söt ezek alapján nem leszünk méltánytalanok, ha a vidékiek gabonája után legföljebb 5 krral magasabb kezelési költséget számítunk, mint a hely- beliekek után.

A közmagtár építéséhez és felszereléséhez szükséges nagy öszszegrek tisztán szövetkezés útján való öszszehozását nem tartom kivihetőnek azon oknál fogva, mivel a kisbirtokosságnak éppen a kevésbbé értelmes és a felsorolt anyagi zavarokkal küzdö része alig lesz képes még 30-50 forintos részjegyeket is jegyezni s így éppen azok fognának a szövetkezetböl kima- radni, akiket a szövetkezet hivatva van meg- menteni. Ugyszintén nem helyeselhetö a szer- vezésnek az a módja sem, mikor a szövetkezet, mint jogi személy szerzi be kölcsön után a közmagtár költségeit. Igaz ugyan, hogy vég- eredményében ez sokkal előnyösebb volna a szövetkezetre, mint az általam javaslatba hozott rendszer, mert a törlesztéses kölcsön lejártá után a közmagtár a szövetkezet tulajdonában maradna; azonban haszton számítunk a fényes végeredményre, ha nem sikerül megalkotni a szövetkezetet. Ugyanis ezen eljárásnál a felvett kölcsön törlesztésére minden tagnak kötelezve kell lennie, másképp a banknak biztosítéket nem szolgáltatathatunk; már pedig a kiszgáda- közönséget, mely ugys mindenféle tehekkel meg van rakva, nem fog sikerülni belevinni ilyen kötelezettségek elvállalásába s e miatt sikertelen maradhat minden törekvésünk. Ellen- ben ha az illetö vasut melletti nagyobb köz- séggel sikerülend egyezményt kötni, a meg- alakult intézmény igénybevétele, támogatása, nemkülönbön annak szövetkezeti uton való fen- tartása számottevö nehézségekbe nem fog ütközni.

Még volna egy módja a közmagtár felál- lításának, melyet sokan hangoztatnak is, ez az állam által való felállítás. Azonban az állam sem képes ezen intézményre akkora öszszegét áldozni, hogy abból még a vidéki kisebb köz- magtárak is felépíthetök legyenek; mindazon- által az államnak is érdeke lévén a gabonaér- tékesítés biztosabb alapra helyezése, hozzá- járulhat az eszme ezen támogatásához oly for- mán, hogy a föbb forgalmi és kereskedelmi göczpontokon nagyszabású elevátorokat létesít, melyek a nagyobb birtokosok és kereskedök által szintén szövetkezeti alapon volnának ke- zelhetök s használatukért a szövetkezet bizo- nyos évi haszonbért fizethetne. Az ily göcz- pontokon létesített elevátorok természetesen nemcsak a kizgazdaközönség érdekeit szolgál- nák, hanem hitelnyújtással előmozdítanak a nagyobb birtokosok és bérlök boldogulását, ugyszintén a gabonakereskedelemben és az ár- alakulásban több egyöntetüséget biztosítanak. Tehát az ily elevátoroknak is meg van a cél- juk és fontosságuk; de nem szabad elfelednünk, hogy az előzökben felsorolt bajok orvoslására ezek egyáltalán nem szolgálhatnak, vagyis ezekkel az ugnyezvezt vidéki kisebb közmag- tárakat nélkülözhetővé tenni nem lehetséges.

(Folytatása követozik.)

Gabonaárak.

— 1899. augusztus 26. —

Buza	8 00—8 25.
Rozs	5 80—6 10.
Arpa	4 60—6 60.
Zab	5 60—6.
Kukoricza	5 80—

Felölös szerkesztö: Chay Antal.

Székesfehérvár, 1899. augusztus 25.

T. CZ.

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy a folyó évi július hó 1-én tűzvész által elpusztult üzletemet ismét felépítettem és a mai kor igényeinek felszerelve megnyitottam.

Szivesen ragadom meg az alkalmat, hogy az irányomban mindenkor tanusított bizalmat és a tüzeset alkalmával nyilvánult rokonszenvet megköszönjem; kifejezve egyuttal ama kérelmet, hogy megtisztelő bizalmával továbbra is változtatlanul megajándékozni sziveskedjék.

Igyekezni fogok czégem jó hírnevét megtartani és midőn arra számítok, hogy a sajnálatos módon megszakadt kellemes összeköttetés mihamarabb újra élénké válik, vagyok

kiváló tisztelettel

REINITZ LIPÓT.

244. 3-1.

K A V É**Fiúméből.**

közvetlen a tengeri hajóról szétküldve

1 zsák 4 kgr. Rió kávé jó ízű	4.60
1 zsák 4 kgr. Portoriko kávé nagyszemű	5.60
1 zsák 4 kgr. Kuba kávé nagyszemű	5.76
1 zsák 4 kgr. Portoriko gyöngykávé	6.12
1 zsák 4 kgr. kék Jáva gyöngykávé	6.80

elvámolva, bérmentve és csomagolva minden más költség nélkül.

A rjegzeket és látkepes levelezőlapot kívánatra ingyen küld.

FRATELLI DEISINGER,

FIUME, szabad kikötő 55.

A magyarországi kávések bevásárlási forrása.

195. 16-13

Értesítés.**Dr. Ritscher Zsigmond**

fogorvos,

(ezelőtt Sas-utca 2-ik szám)

most

átellenében, a Nádor-utczában

lakik (Szepelt-féle ház)

miről az n. é. közönség tisztelettel

342. 3-1.

értesítetik.

HIRDETÉSEK

felvételnek kiadóhivatalunkban jutányos árért

Szegedi Mezőgazdasági Kiállítási Sorsjegyek.

Főnyeremény: 50 000 korona érték

és több, kisebb-nagyobb nyeremény,

összesen 1006 nyeremény **100,000** korona értékben,Egy sorsjegy ára **20** krajczár.Az összes nyereményeket kívánatra 20% levonással azonnal **készpénzben** beváltja

Budapesten: a „Hermes“ Magyar Általános Váltóüzlet Részvenytársaság, V., Dorottya-utca 8,
vagy **Szegeden:** a Szegedi Kereskedelmi és Iparbank.

Ezen pénzüzetek a **nyerő kívánságára** készek az **50.000 korona értékű főnyereményt**
egy hasonértékű szegedi mintaszerűen berendezett tanyai gazdasággal is becserélni.

Huzás Szegeden, a kiállítás utolsó napján, 1899. szept. 10-én este 6 órakor.

Sorsjegyek kaphatók bank- és váltóüzletekben, az összes dohánytőzsdékben és egyéb elárusító helyeken.

Viszontelurusítók forduljanak a kiállítást rendező

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségéhez,
Budapest, IX., Üllői-ut 25., Köztelek.

281. 6-6

Vasuti menetrend.

Érvényes 1899. május 1-től október 1-ig.

Budapest	Székesfejérvár	N. Kamizsa
indul	érkezik	indul
érkezik	indul	érkezik
Szem. v. 6.50 reg.	9.01 d. e.	9.26 d. e.
Gyors v. 8.00 reg.	9.16 d. e.	9.21 d. e.
Szem. v. 1.30 d. u.	3.35 d. u.	3.45 d. u.
Szem. v. 4.25 d. u.	6.22 este	6.32 este
Gyors v. 8.00 este	9.17 este	9.22 este
Szem. v. 9.25 este	11.33 este	11.43 este

*) Csak június 1-től közl. Boglárig.

N. Kamizsa	Székesfejérvár	Budapest
indul	érkezik	indul
érkezik	indul	érkezik
Szem. v. 12.15 éjjel	4.16 reg.	4.24 reg.
Gyors v. 5.47 reg.	8.27 reg.	8.35 reg.
Szem. v. **)	**)	7.05 reg.
Szem. v. 9.30 d. e.	2.03 d. u.	2.35 d. u.
Szem. v. 2.00 d. u.	6.13 d. u.	6.23 este
Gyors v. 5.03 este	7.48 este	7.58 este

*) Június 1-től Boglártól közeledik, honnan indul reggel 5 óra 5 perczkor.

Boglár	Székesfejérvár	Budapest
indul	érkezik	indul
érkezik	indul	érkezik
Sz. v. 7.35 est	9.45 este	9.51 este
		11.25 este.

Komárom	Székesfejérvár
indul	érkezik
érkezik	indul
Szem. v. 4.07 reg.	6.54 reg.
Szem. v. 12.14 d. u.	2.27 d. u.
Vegy. v. 6.20 este	11.09 éjjel

Székesfejérvár	Komárom
indul	érkezik
érkezik	indul
Szem. v. 6.15 reg.	8.40 reg.
Vegy. v. 10.00 d. e.	2.50 d. u.
Szem. v. 9.32 este	12.32 éjjel

Székesfejérvár	Veszprém	Veszprém	Székesfejérvár
indul	érkezik	indul	érkezik
érkezik	indul	érkezik	indul
Sz. v. 9.31 d. e.	10.45 d. e.	V. v. 5.23 reg.	6.49 reg.
V. v. 1.00 d. u.	2.33 d. u.	Sz. v. 7.07 reg.	8.22 reg.
V. v. 9.27 este	11.00 éjjel	Sz. v. 4.52 d. u.	6.03 este
		T. v. 7.19 este	10.09 e. te*)

*) Június 1-től szept. 15-ig minden ünnep és vasárnap valamint csütörtökön közl. Indul Péthről 8 óra 27 p. este.

Székesfejérvár	Adony-Szabolcs	Paks
indul	érkezik	érkezik
érkezik	indul	érkezik
V. v. 8.40 reg.	9.54 reg.	2.30 d. u.
V. v. 3.50 d. u.	5.17 d. u.	9.33 este

Paks	Adony-Szabolcs	Székesfejérvár
indul	érkezik	érkezik
érkezik	indul	érkezik
V. v. 2.00 éjjel	6.23 reg.	7.40 reg.
V. v. 1.29 d. u.	6.06 este	7.25 este

Székesfejérvár	Bicske
indul	érkezik
érkezik	indul
V. v. 9.30 reg.	12.31 d. u.
V. v. 2.10 d. u.	4.53 d. u.

Bicske	Székesfejérvár
indul	érkezik
érkezik	indul
V. v. 5.35 reg.	8.10 reg.
V. v. 6.30 este	9.12 este

Székesfejérvár	Sárbogárd
indul	érkezik
érkezik	indul
V. v. 9.22 reg.	10.56 d. e.
V. v. 2.50 d. u.	4.30 d. u.

Sárbogárd	Székesfejérvár
indul	érkezik
érkezik	indul
V. v. 6.10 reg.	7.55 reg.
V. v. 12.15 délben	1.55 d. u.

Szamlák, körlevelek és árjegyzékek tisztán és csinosan!

ALAPITOTT 1871.

SZÁMMER IMRE

könyvnyomdája (gőzerővel)
KÖNYVKÖTÉSZETE
ÉS LEVÉLBORÍTÓ-GYÁRA

— * SZÉKESFEJÉRVÁROTT. * —

Készít minden néven nevezendő

KÖNYVNYOMDAI MUNKÁKAT.

Raktárt tart kész nyomtatványokból:

Városi és községi előjárók és árvaatyák számára. Szolgabírói hivataloknak. Ügyvédek, járásbírók és végrehajtók részére. Róm. kath. és ref. lelkesi hivatalok számára. Takarékpénztárak, segély-egyletek, kaszinók és olvasókörök részére. Uradalmak, bérlok és gazdák számára. Gyógyszertárulajdonosok részére. Kereskedők, iparosok és ipartársulatok számára. Szállodatulajdonosok és vendéglősök számára.

Továbbá:

IRÓPAPIROK, LEVÉLBORÍTÉKOK ÉS LEVÉLPAPIROKBÓL.

nemkülönböztetve

IRODAI SZEREBŐL:

tinták, írónok, valódi aczel- és réztollak tollnyelvek, pecsétviaszok s több ebből több jutányos árak mellett!

Meghívó-, bejelentő-, cím- és látogató-jegyek díszesen!

Nincs többé lábfájás

sem tyukszem, sem izzados láb, nincs többé bőrkeményedés, sem lábdaganat, nincs többé fagyos láb, sem lábégés. Rövid ideig viselés után megkönnyebbül a járása annak ki cipőit **DR. HÖGYES-FÉLE** az egész világon szabadalmazott asbest-talpbetéttel látja el.

Számítalan köszönő levelek közül csak kettőt említnék. **KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS.**

Ó cs. és kir. Fensége Lipót Salvator Főherczeg udvarmesterei hivatala.
Általános Asbestáru-Gyár. Budapest.

Cs. és kir. Ó Fensége Lipót Salvator főherczeg az asbesttel bélelt cipőivel **nagyon megvan elégedve.** Hosszabb gyalog kiránduláson használta és cipőket és érezte, hogy lábai nem úgy fáradtak ki, mint más közönséges cipőnél. Küldök egy pár vadász-cipőt, hogy annak a mintájára készítsenek másikat asbesttalpbetéttel, ugyanannál a cipésznél a aztán küldje ide.

Hisszük, hogy e vadászcipők ép oly jók lesznek és ép oly megfelelők, a mint megfelelők voltak a szalonzcipők.

Zágráb, 1898. július hó 8-án.

KRAHL, huszárkapitány.

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság elnöke, a következőket írja:

Tisztelt Doktor ur!

Az asbest betétű cipők kitűnőnek bizonyultak, szilárdan és puhán járok; megszűnt minden lábfájásom, úgy hogy — azt hiszem — lábbajom semmi további orvoslást nem igényel. Szíves tanácsát köszöni

Dánáson, 1897. évi szeptember 17-én

tisztelettel hiva **Vekerle Sándor.**

Az asbest talpbetétek kitűnőségét legjobban bizonyítja az is, hogy a cs. kir. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek már eddig is

22500 pár szállítattott.

Nagybani elárusítás: az Országos Központi főraktárban. Általános Asbestáru-Gyár betéti társaság. Budapest VI. Sziv utca 18.

Páronkint való elárusítás Székesfejérvár és Fejérmegye részére.

Langraf Gábor és Fia bőr- és cipész kellékek áruházában

Székesfejérvártól, belváros Jókai-utca 8.

<p>Férfiak és nők részére</p> <p>kettős vastagságú, párja 1.20</p> <p>egyszerű vastagságú, párja — 60</p> <p>Asbest homok talp, párja — 40</p>	<p>Á r a k:</p> <p>Leányok és nők részére</p> <p>kettős vastagságú, párja — 60 kr.</p> <p>egyszerű vastagságú, párja — 30 kr.</p> <p>Asbest homok talp, párja — 20 kr.</p>
--	--

Híntő por csomag 30 kr.

Viszontelárusítóknak megfelelő engedély.

Naponta postal széküldés osszka utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése mellett. — Csomagolás ingyen.